

ECONOMISTUL

WWW.ECONOMISTUL.RO

Fondată în 1990 | Revistă de opinie și analiză economico-socială | Nr. 4 (350) | Aprilie 2023 | 96 pagini | 30 lei

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI – 110 ANI

ÎN ARMONIE CU
PROVOCĂRILE
PREZENTULUI ȘI CU
CERINȚELE VIITORULUI

ASE 110 ȘI PROVOCĂRILE
NOILOR TEHNOLOGII

DIALOGURI NECESARE



SUMAR

7 Editorial: Spirala negativă / *Daniel Apostol*

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI – 110 ANI

8 Prof. univ. dr. Nicolae Istudor, rectorul Academiei de Studii Economice din București: „Prin tot ce facem, urmărim să fim în armonie cu cerințele de pe piața muncii de astăzi, ca și cu proiecțiile perspectivelor economice” / *Florin Antonescu*

14 ASE 110 și provocările noilor tehnologii / *Ion Smeureanu*

16 România și relațiile internaționale, aport și noi provocări / *Gheorghe Hurduzeu*

20 **Proiect privind profesia de ergonomist – realizări și perspective** / *Aurel Manolescu*

24 Turismul românesc în contextul noilor provocări economice / *Gabriela Țigu, Mihaile-Ovidiu Tănase, Daniel Bulin*

MAI MULT TRICOLOR ÎN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ!

30 Patriotism cu profit pentru țară / *Radu Magdin*

32 Dialoguri necesare: Florin Luca / *Florin Luca*

38 Dialoguri necesare: Iulian Horneț / *Iulian Horneț*

MACRO

44 În ciuda temerilor legate de inflație, a problemelor de pe lanțurile de aprovizionare și a creșterii costurilor, încrederea în evoluția economiei crește ușor / *Studiu Deloitte*

BUSINESS

46 Un sfert dintre executivii din România spun că peste un deceniu companiile lor nu vor fi viabile dacă nu se transformă. Principalul risc pentru rentabilitate: deficitul forței de muncă / *PwC CEO Survey*

50 Cum evoluează piața digitală din România și ce avantaje au magazinele online care folosesc anumite instrumente de promovare / *Analiză Optimized*

52 Austral Trade: companie 100% românească sărbătorește 30 de ani de existență și de continuă evoluție

54 Companiile imobiliare din România și din regiune se așteaptă la restrângerea activității în acest an, dar jumătate din ele estimează o creștere a randamentelor / *Studiu Deloitte*



ECONOMISTUL ISSN: 1221 - 8669
www.economistul.ro

Adresa: 040042 București, Splaiul Unirii, nr. 176, sector 4, București, România

Tel/Fax: +4 021.312.4799

E-mail: redactie@economistul.ro

Poziția în catalogul
oficiilor poștale: 19406

Tipărit la

MINT FINISHINGS
PRINT & PACKAGING
t(+4) 0723 349 666 www.mint.ro

Dr. ec. CONSTANTIN BOȘTINĂ
director general

Dr. ec. IOAN ERHAN
director fondator

DANIEL APOSTOL
director editorial

ȘTEFAN BOȘTINĂ
director relații internaționale

Prof. univ. dr. Vasile Pușcaș – senior editor
membru corespondent al Academiei Române
Prof. univ. dr. Mircea Coșea – macroeconomie
Corneliu Vlad – afaceri globale
Florin Antonescu – educație & cercetare
Nicolae Mares – relații diplomatice
Daniel Dumitrescu – inovare, probleme financiare
Claudiu Apostol – redactor știri
Diana Stroe – grafician
Aurora Ghenov – tehnoredactor
Ovidiu Vitan – corectură
Dan Ariciuc – contabilitate
Constantin Mincu – difuzare
Elena Crângașu – secretariat



PROIECT PRIVIND PROFESIA DE ERGONOMIST – REALIZĂRI ȘI PERSPECTIVE –

„Ergonomia nu este pur și simplu o înțelegere comună;
este nevoie de expertiză profesională.”

HAL W. HENDRICK
fost președinte al Asociației Internaționale de Ergonomie (AIE)

Urmare a faptului că rezultatele obținute în domeniul ergonomiei în țara noastră sunt apreciate, în general, ca reprezentând numai o experiență pozitivă și un punct de referință, a fost și este necesar, din rațiuni științifice,

strict obiective, să se treacă la o acțiune programată, sistematică, de cunoaștere, asumare, dezvoltare, diseminare și promovare corespunzătoare atât a ergonomiei, ca domeniu științific, cât și a profesiei de ergonomist, recunoscută internațional și practică, deja, în numeroase țări ale lumii.

De asemenea, opțiunea pentru un asemenea proiect a fost determinată, printre altele, și de următoarele aspecte, deosebit de importante, aferente domeniului:

- Evoluțiile relevante și relativ recente în domeniul ergonomiei atât pe plan mondial cât și în țara noastră;

110 ani
de excelență
academică



ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE
DIN BUCUREȘTI



• **Preocupările sistematice** în domeniu care asociază tot mai frecvent **potențialul și valoarea strategică a ergonomiei** cu succesul competițional și sustenabil al organizațiilor moderne;

• **Natura integratoare, holistică a problematicii ergonomiei**, cu **perspectivele ei sistematice** care aduc un plus de cunoaștere, ceea ce facilitează înțelegerea **noului referențial** de explicare a fiabilității sistemelor socio-tehnice în general și a **excelenței manageriale și organizaționale** în special;

• **Recunoașterea nevoii de educație și formare în domeniul ergonomiei**, ca un proces managerial și organizațional continuu precum și ca o **precondiție** pentru **competență** în domeniu, ceea ce impune introducerea unor **noi concepte** sau a unor **noi modele educaționale** adaptate nevoilor actuale și de perspectivă ale societății moderne.

În acest context, constituind un relativ nou început profesional și științific provocator, în deplină concordanță cu ce se întâmplă în comunitățile științifice naționale, europene și internaționale în domeniul ergonomiei și având în vedere, totodată, **tendențele și exigențele actuale** ce se impun, tot mai mult, **Academia de Studii Economice din București**, la propunerea **Facultății de Management**, în colaborare cu **Asociația Ecoforest Neamț – unitate pilot**, cu importante institute naționale de cercetări, asociații profesionale reprezentative sau cu reprezentanți ai mediului academic și de afaceri, precum și reputați specialiști și experți din

diferite domenii de activitate, au inițiat, elaborat și derulat **Proiectul privind profesia de ergonomist**.

În consecință, demarate sub bune auspicii care prevesteau deschidere, înțelegere, asumare, susținere și chiar șansă, **acțiunile și demersurile instituționalizate**, nu numai necesare ci și responsabile, întreprinse în cadrul **Proiectului privind profesia de ergonomist** au fost întâmpinate cu optimism și integrate cu răbdarea necesară dar și cu multă încredere în preocupările profesionale, științifice și manageriale ale **Facultății de Management** precum și a principalilor parteneri sau colaboratori a căror determinare și implicare proactivă sau devotament dovedit au dus la **realizarea** cu profesionalism, onestitate, bună credință și multă speranță a celor mai **importante obiective** asumate, prezentate sumar în continuare.

OBIECTIVE REALIZATE

■ **Introducerea profesiei/ocupației de „ergonomist” în Clasificarea Ocupațiilor din România (COR).** Codul profesiei de „ergonomist” este 226309.

• **Decizia** Direcției Politici de Ocupare, Competențe și Mobilitate Profesională (Decizia Nr. 2155/12.01.2017);

• **Ordin Comun** al Ministrului Muncii și Justiției Sociale și Președintelui Institutului Național de Statistică (M.O. Partea I/Nr. 229/04.04.2017).

Obiectivul strategic al proiectului este acela de a facilita **dezvoltarea și consolidarea ergonomiei** ca domeniu științific și a **profesiei de ergonomist** în țara noastră, în vederea **recuperării decalajului existent** față de celelalte țări ale **Uniunii Europene**; **România încetează** astfel să mai fie singura țară membră a UE care **nu avea instituționalizate profesia de ergonomist și standardul ocupațional** asociat profesiei.

■ **Elaborarea „Standardului ocupațional - SO” pentru profesia/ocupația de „ergonomist”.**

• **Validarea Standardului** – Asociația Națională a Comitetelor Sectoriale din România – ANCSR (Data validării 6.10.2017);

• **Aprobarea Standardului** – Autoritatea Națională pentru Calificări – ANC (Decizia Nr. 1385 din 18.12.2017).

■ **Certificarea profesională în ergonomie**, având în vedere prevederile Comitetului de Educație și Formare al Asociației Internaționale de Ergonomie; Bordul de Certificare în Ergonomie Profesională; Modelul Formării Ergonomistului.

• **Ordinul nr. 1151/4115/2018** al Ministrului Muncii și Justiției Sociale și Ministrului Educației Naționale privind **Lista specializărilor și a perfecționărilor** pentru care se pot organiza **programe de formare profesională** finalizate cu certificate de absolvire cu recunoaștere națională pentru absolvenții de studii universitare;

• În **Anexa** care face parte integrantă din prezentul ordin **profesia/ocupația de „ergonomist”** se regăsește la **poziția 126**.

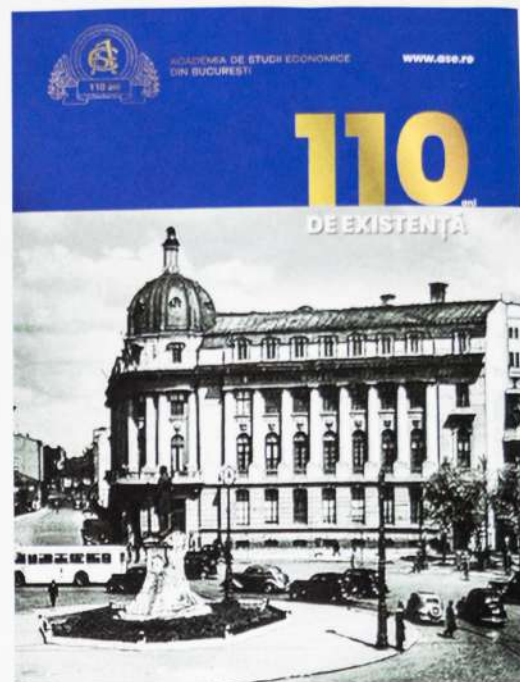
■ **Înființarea**, în anul 2019, de către un **grup de experți** de la **Universitatea Politehnica din Timișoara**, precum și din cadrul unor **companii locale** cu preocupări în domeniu a **Societății pentru Ergonomia și Managementul Mediului de lucru (ErgoWork)**, al cărei

Un aspect inedit, deosebit de relevant și în egală măsură util, îl constituie **excelenta oportunitate de a publica și disemina în revista Economistul, brand longeviv de presă românească**, editată de Asociația Generală a Economiștilor din România (**AGER**) și Asociația pentru Studii și Prognoze Economico-Sociale (**ASPES**), principalele inițiative sau acțiuni instituționalizate întreprinse sau derulate, evocând în felul acesta, semnificația apartenenței noastre la comunitatea economiștilor, ceea ce ne determină să ne exprimăm și cu acest prilej admirația profesională, nespusa recunoștință, întreaga grațitudine, respectul și prețuirea față de valorile promovate de aceasta.

obiectiv este, în opinia autorilor, cultivarea și promovarea valorilor, principiilor și practicilor de ergonomie și managementul mediului de lucru.

Având în vedere **îndeplinirea** cu succes a celor mai **importante obiective** din cadrul **Proiectului privind profesia de ergonomist**, ne facem o firească și plăcută îndatorire de a evoca, în primul rând, interesul manifestat, disponibilitatea evidentă și maxima deschidere, precum și implicarea proactivă a numeroșilor experți sau specialiști cu preocupări în domeniu din cadrul celor mai importante institute naționale de cercetare și asociații profesionale reprezentative inclusiv unele instituții ale statului, ca de exemplu:

- Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale – **I.N.C.S.M.P.S.**
- Asociația Generală a Economiștilor din România – **A.G.E.R.**
- Asociația Generală a Inginerilor din România – **A.G.I.R.**
- Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Protecția Muncii „Alexandru Darabont” – **I.N.C.D.P.M.**
- Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Securitate Minieră și Protecție Explozivă – **I.N.S.E.M.E.X.**
- Asociația Națională a Comitetelor Sectoriale din România – **A.N.C.S.R.**
- Autoritatea Națională pentru Calificări – **A.N.C.**



■ Din perspectiva **anvergurii naționale și internaționale**, îndeosebi **europene**, a contribuției tuturor acestor **organisme instituționale**, și nu numai, **semnalăm** inclusiv faptul că am avut onoarea dar și privilegiul sau chiar șansa de a întâlni și cunoaște oameni de calitate, profesioniști valoroși, reputabili, cu adevărat avizați și cu expertiză în domeniu, care cu generozitate și înțelegere ne-au oferit susținerea necesară în mod permanent și necondiționat pentru îndeplinirea cu succes a obiectivelor asumate în cadrul proiectului de țară, după cum îl mai numesc principalii parteneri sau colaboratori.

În condițiile în care există, deja, **aprecieri favorabile ale Federației Societăților de Ergonomie din Europa (FEES)** cu privire la existența în țara noastră, ca membră a Uniunii Europene, a unei **mișcări naționale în domeniul ergonomiei**, ce se manifestă tot mai pregnant, în cadrul căreia **Academia de Studii Economice din București** a dobândit onorantul statut de **actor principal**, se impune asumarea cu maximă deschidere și responsabilitate și a altor **obiective**, la fel de importante, pentru **dezvoltarea și consolidarea ergonomiei** ca domeniu științific și a **profesiei de ergonomist**, ca de exemplu:

■ **Actualizarea memoriului justificativ** retrimis Ministerului Muncii și Protecției Sociale cu privire la **necesitatea îmbunătățirii cadrului legal** în domeniul securității și sănătății în muncă, prin



completarea Legii 319/26 iulie 2006 a SSM, cu unele prevederi adecvate și explicite referitoare la cerințele ergonomiei și a standardelor ergonomice; menționăm faptul că solicitarea legislativă se înscrie în **strategia națională în domeniul securității și sănătății în muncă**, elaborată și aprobată de Guvernul României în cadrul **planului național de acțiune**, unde este prevăzut, inclusiv, **obiectivul specific** de îmbunătățire a cadrului legal în domeniul securității și sănătății în muncă; mai mult decât atât, în ce privește **viziunea actualizată** pentru securitate și sănătate în muncă, în noua lume a muncii, **cadrul strategic al Uniunii Europene** privind securitatea și sănătatea la locul de muncă 2021 - 2027 are în vedere implicit **dezvoltarea bazei analitice** și a **instrumentelor** necesare **evaluării** riscurilor legate de **procesele ergonomice**, psihosociale sau de tehnologiile sistemelor digitale;

■ **Organizarea și acreditarea** conform prevederilor **Ordinului nr. 1151/4115/2018** al Ministrului Muncii și Justiției Sociale și Ministrului Educației Naționale a unor **programe educaționale** adecvate sau a unor **programe de formare profesională** finalizate cu **certificate de absolvire** cu **recunoaștere națională**, ca o precondiție pentru competență în domeniul ergonomiei; dezvoltarea de **programe de certificare profesională în ergonomie** trebuie să aibă în vedere, inclusiv, **competențele cheie** ale ergonomistului profesionist certificat (CPE) aprobate de **Bordul de Certificare în Ergonomie Profesională (BCPE)**, organizație de certificare susținută de **Asociația Internațională de Ergonomie (AIE)**, precum și **modelul formării ergonomistului (EFM)** ca structură fundamentală pentru competența profesională în ergonomie; în ceea ce privește titlul de **euroergonomist**, acesta reprezintă certificarea profesională în conformitate cu criteriile de formare definite la nivel european de **Centrul pentru Înregistrarea Ergonomiștilor Europeni**, pentru a consolida, de fapt, credibilitatea sa națională;

■ **Înființarea** în țara noastră a unei societăți/asociații de ergonomie

la nivel național sau a **Societății/Asociației Române de Ergonomie**, care să constituie **cadrul instituțional și organizatoric** necesar pentru promovarea și realizarea unei permanente educații științifice și comportamentale în domeniul ergonomiei, prin conștientizarea **importanței atitudinii interdisciplinare** sau a **viziunii integrate, holistice, organic structurată** cu privire la problematica sau obiectivele cercetării; ca o organizație profesional-științifică, independentă și neguvernamentală, Societatea/Asociația de Ergonomie trebuie să reprezinte, totodată, un **model spiritual specific, o comunitate** sau un „**tot funcțional**” care să permită un dialog larg și o comunicare cât mai bună între reprezentanții diferitelor științe participante, în așa fel încât, **direcțiile de cercetare** să fie **convergente**, iar **principiile și criteriile operaționale** să fie **comune**, ceea ce asigură o funcție de cunoaștere (gnoseologică) superioară; în consecință, se creează sentimentul apartenenței la o lume sau la o **comunitate aparte**, aceea a **ergonomiștilor** în cadrul căreia așteptările instituționale și individuale permit **apariția unei energii necesare angajării generale** a comunității ergonomice în îndeplinirea **misiunii asumate**, fără a neglija prudența la schimbările inovatoare;

■ **Aderarea Societății/Asociației de Ergonomie la nivel național** din țara noastră la **Federația Societăților de Ergonomie din Europa – FEES**, care prin **misiunea și obiectivele** sale încurajează și susține dezvoltarea ergonomiei și a profesiei de ergonomist în spațiul european;

■ **Afilierea Societății/Asociației de Ergonomie la nivel național** din țara noastră la **Asociația Internațională de Ergonomie (AIE)**, care are ca **misiune** dezvoltarea științei și practicii în domeniul ergonomiei, realizarea unui consens cât mai larg pe plan internațional privind viziunea sau filosofia ergonomiei, precum și locul și rolul acesteia în cadrul societății moderne.

Îndeplinirea cu responsabilitate inclusiv a acestor noi obiective asumate și la fel de importante, dincolo de multiplele lor dimensiuni, va da **Proiectului**

privind profesia de ergonomist recunoaștere profesională și științifică și nu în cele din urmă vizibilitate, valoare și viitor.

De asemenea, numeroasele acțiuni sau demersuri instituționalizate întreprinse în cadrul proiectului invocă reprezentă, dincolo de **susținerea dezvoltării și consolidării mișcării naționale în domeniul ergonomiei** sau de **vizibilitatea sa europeană**, expresia eforturilor țării noastre de modernizare și europenizare a numeroaselor activități instituționalizate din diferite domenii ale societății de azi, dar mai ales de mâine. ■

coordonatorul proiectului,
prof. univ. emerit dr. Aurel Manolescu,
laureat al Premiului „Virgil Madgearu”
al Academiei Române

Bibliografie

H.W. Hendrick (2008), Applying ergonomics to systems: Some documented “lessons learned”, *Applied Ergonomics*, Vol. 39, Issue 4, July, p. 419.

W. Karwowski (2006), The Discipline of Ergonomics and Human Factors. *Handbook of Human Factors and Ergonomics*, Third Edition, John Wiley & Sons, Inc., p. 17.

*** (2021) Comisia Europeană. Cadrul strategic al UE privind sănătatea și securitatea la locul de muncă 2021-2027, pp. 1-18.

Board of Certification in Professional Ergonomics (BCPE), Certified Professional Ergonomist (CPE). În: Certification for Ergonomists/Human Factors/User Experience Professionals, <http://www.bcpe.org>.

BCPE (2006), Ergonomist formation model (EFM). Professional Certification in Ergonomics in US. În: International encyclopedia of Ergonomics on Human Factors, Vol. 1, Second Edition, Taylor&Francis Group, London, p. 182.

L.J. F. Álvarez (2008), Ergonomia y psicosociología aplicada. Manual para la formación del especialista, 11a edición, Editorial: Lex Nova, España, p.40.